

«*Η Φιλοσοφία σε κόμικς*» των Μάικλ Φ. Πάτον & Κέβιν Κάνον, από τις Εκδόσεις Ψυχογιός (Μετάφραση: Έρρικα Πάλλη, Επιστημονικός σύμβουλος έκδοσης: Γιώργος Ν. Πολίτης, Πρώτη έκδοση: Μάιος 2017)

Γράφει η **Ράνια Μπουμπουρή**

Ο Μάικλ Φ. Πάτον είναι καθηγητής Φιλοσοφίας και συντονιστής του προγράμματος φιλοσοφικών και θρησκευτικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Μοντεβέγιο. Όπως γράφει στον προσωπικό του ιστότοπο, (να δίνουμε παραπομπή στο <http://michaelfpatton.com/>) διδάσκει Φιλοσοφία από το 1990 και δεν υπάρχει τίποτα που ν' αγαπά ή να του ταιριάζει περισσότερο. *Η Φιλοσοφία σε κόμικς* είναι το πρώτο του βιβλίο και συνεργάστηκε γι' αυτό με τον βραβευμένο και έμπειρο εικονογράφο Κέβιν Κάνον. Το έργο τους κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις Εκδόσεις Ψυχογιός πριν από έξι μήνες σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία, αφού η πρώτη έκδοση εξαντλήθηκε σύντομα και πλέον βρίσκεται στην 3η ανατύπωση.

Τι το ιδιαίτερο έχει, λοιπόν, το βιβλίο αυτό; Κατ' αρχάς, είναι γραμμένο και εικονογραφημένο με άφθονο χιούμορ! «Α, φαίνεται ότι φτάσαμε στην αίθουσα εκθέσεως του Βρετανού εμπειριστή Τζον Λοκ. Και αυτή πρέπει να είναι η περίφημη *tabula rasa* του, ή αλλιώς “άγραφος πίνακας”», διαβάζουμε στη σελ.50 βλέποντας έναν μαύρο πίνακα σ' έναν τοίχο, κι αμέσως μετά απαντά ο Τζον Λοκ: «Καλέ όχι, πίνακας του Αντ Ράινχαρντ είναι! Από εκεί είναι η *tabula rasa*...» και βλέπουμε στη σελ.51 τον ίδιο ακριβώς πίνακα, αλλά σε μεγάλο σχήμα!

Ιδιαίτεροτητα σημειώνουμε και στη δομή του βιβλίου: ενώ στην αρχή δίνεται ένα σαλόνι με όλους τους σημαντικούς φιλοσόφους –κατά χρονολογική σειρά–, στη σκέψη και στο έργο των οποίων γίνεται αναφορά στα κεφάλαια που ακολουθούν, το βιβλίο προσεγγίζει τη φιλοσοφία θεματικά, προκειμένου ν' αποφευχθούν οι επαναλήψεις που θα επέφερε μια χρονολογική παρουσίαση. Κι έτσι, πέρα από την Εισαγωγή, το Γλωσσάρι και τη Βιβλιογραφία, το βιβλίο χωρίζεται στα εξής κεφάλαια: Λογική, Αντίληψη, Νόηση, Ελεύθερη βούληση, Θεός και Ηθική, παρουσιάζοντας έξυπνα και κατανοητά την αρχή και την εξέλιξη των θεωριών που επηρέασαν την αντίληψή μας για τον φυσικό κόσμο, τον τρόπο σκέψης και τη ζωή μας μέχρι και σήμερα.

Θαλής, Ηράκλειτος, Σωκράτης, Δημόκριτος, Πλάτωνας και Αριστοτέλης από την αρχαία Ελλάδα, Θωμάς Ακινάτης από τον Μεσαίωνα, Χομπς, Καρτέσιος, Τζον Λοκ, Σπινόζα και Λάιμπνιτς τον 17ο-18ο αιώνα, Μπέρκλεϊ, Ντε λα Μετρί, Χιουμ, Καντ και Πέιλι τον 18ο-19ο αιώνα, Μπένθαμ, Τζον Στιούαρτ Μιλ, Δαρβίνος και Νίτσε τον 19ο αιώνα, Άλαν Τιούρινγκ και Ντέιβιντ Τσάλμερς τον 20ό.

Οδηγός μας στη σκέψη τους είναι ένας από τους πρώτους φιλοσόφους στη γη, ο Ηράκλειτος. «Δεν μπορείς να μπεις δυο φορές στο ίδιο ποτάμι», υποστήριζε ο Ηράκλειτος, γι' αυτό και ο Μάικλ Πάτον τον βάζει να μας ταξιδεύει στον ποταμό της φιλοσοφίας, παρουσιάζοντας ως συνταξιδιώτες μας τους άλλους διανοητές που επηρέασαν καθοριστικά τη Δυτική σκέψη και κοινωνία, συζητώντας μαζί τους, ζητώντας τους παραδείγματα και διευκρινίσεις, ακόμα και πειράζοντάς τους, ώστε το ταξίδι αυτό να γίνει βατό ακόμα και για τους αναγνώστες που δεν έχουν καμία απολύτως σχετική κατάρτιση. Κι όχι μόνο βατό, αλλά και διασκεδαστικό!

Κι εκεί οφείλεται, τελικά, η μεγάλη επιτυχία της *Φιλοσοφίας σε κόμικς*: με τρόπο απολαυστικό, το έργο αυτό μας ξυπνά την όρεξη για ακόμα περισσότερες γνώσεις και ακόμα περισσότερη σκέψη. Του αξίζει σαφώς μια θέση στη βιβλιοθήκη μας!